

Kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina berör oss alla vilket skapar en stor oro och många frågor. För att på bästa sätt hjälpa de människor som flyr hit, utan att skapa en undanträngningseffekt för andra migranter, har Regionen skapat mobila team för hälsoundersökningar och genomgång av vaccinationsstatus hos både vuxna och barn. Det finns ett telefonnummer dit flyktingar eller personer i deras närhet kan höra av sig för att boka tid för en hälsoundersökning och/eller vaccination. Personerna som bemannar telefonnumret talar svenska och engelska. Telefon: 0470-52 39 00 Det går också bra att mejla: samordning@kronoberg.se Får man inom vården kontakt med patient som inte fått hälsoundersökning kan messenger i cc skickas till *Samordningsenheten smittspårning*.

Nationellt beslut finns att erbjuda alla som kommer Covid19-vaccin, enligt de åldersgränser och riskgrupper som gäller sedan tidigare. Utöver detta har Region Kronoberg beslutat att vid behov erbjuda alla vuxna som kommer från Ukraina kostnadsfri vaccination mot mässling. Flyktingar från Ukraina har samma rätt till hälso- och sjukvård som asylsökande och ska registreras som sådana i Cosmic.

För barn innebär det i normalfallet rätt till full hälso- och sjukvård inklusive komplettering enligt vaccinationsprogrammet.

Vaccinationsprogrammet i Ukraina är relativt likt det vi har i Sverige. De största skillnaderna är att BCG erbjuds till alla barn och att vaccin mot rotavirus, pneumokocker och HPV inte ingår. Vaccinations-täckningen har länge varit låg men ökat de sista åren. MMR ges i Ukraina vid 12 månader och rekommendationen är att även här frikostigt erbjuda första dosen MMR tidigarelagd så snart barnet uppnått 12 månaders ålder. Under senare år har det i Ukraina förekommit stora utbrott av mässling och förekomsten av tuberkulos är relativt hög, med en incidens på ca 57 - 77 fall per 100 000 invånare, jämfört med 3,6 i Sverige. Även förekomsten av HIV är högre än i Sverige. Multiresistenta bakterier är vanligare och för att säkerställa att patienter får korrekt behandling bör man därför vara frikostig med odlingar inför antibiotikabehandling.

På barnhälsovårdens [hemsida](#) samlas fortlöpande information som kan vara till stöd och hjälp för såväl personal som för de människor som kommer hit.

På gång i Barnhälsovården

Chefsdialog om BHV
29/4 kl. 10-12
Mio min Mio,
Dockanhuset, Växjö

Webbtidbokningar
6/9 10-12
8/9 13-15
Digitalt
Till personal som arbetar med schema-läggning och/eller bokar kallar patienter på BVC.

Barnhälsovårdsdag
Målgrupp: Alla som arbetar med barnhälsovård
Välj mellan
10/10 heldag
17/10 heldag
Bolmen i Regionhuset,
Växjö

Enskilt föräldrasamtal fördjupning, dag 2-3
15/11, 23/11, Heldagar
Målgrupp:
Sjuksköterskor som gått introduktion i Enskilt föräldrasamtal, (dag1).
Mio min Mio Västra
Esplanaden 9, Växjö

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström, Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0709-84 49 87
E-post: Anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Ida Peterson -Schmidt
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.a.petersson@kronoberg.se
Tel: 0470-58 35 43, 0790-67 51 04

Blöjstudie

Barn i Sverige använder blöja allt längre upp i åldrarna vilket riskerar att ge negativa konsekvenser för såväl hälsa som för miljö och ekonomi. Att sluta med blöja och få kontroll över sitt kissande och bajsande är ett viktigt steg i barns utveckling.

För att belysa detta viktiga ämne planeras nu en studie som undersöker blöjavvänjning utifrån ett föräldraperspektiv. Studien genomförs som ett samarbete mellan region Kronoberg, Bleking och Gotland och forskningshuvudman för projektet är Blekinge Tekniska Högskola (BTH).

Studien kommer att genomföras på alla BVC-mottagningar i de tre regionerna samtidigt under en veckas tid, v. 18.

Föräldrar till alla barn som har besök på BVC eller hembesök denna vecka, oavsett barnets ålder, får av BVC-sjuksköterska muntlig och skriftlig information och erbjuds att svara på en enkät (endast svenska). Sköterskan dokumenterar därefter hur många barn som haft besök, hur många som fått information och om information ej givits orsak till detta.

Det kommer också genomföras intervjuer med 8 föräldrar i varje region, lika fördelat kvinnor och män. Hör gärna av dig till centrala BHV-teamet om du kan tänka dig att rekrytera några föräldrar till att delta i intervjun.

Komplikationer efter manlig omskärelse

Det har kommit en del frågor om komplikationer efter manlig omskärelse. För att det detta skall komma regionen till kännedom är det viktigt att i dessa fall överväga att skriva en avvikelse rapport.

RS-virus

Spridningen av RS-virus har efter den initialt väldigt höga nivån sjunkit till för säsongen normala eller till och med låga nivåer. Detta innebär att gruppverksamhet inte längre påverkas av smittspridningen. Däremot gäller som tidigare att alla verksamheter behöver följa de övriga smittskyddsrestriktioner som kvarstår relaterad till Covidpandemin.

Rotavirusvaccination ändring gällande ny dos

Det har skett en justering i rekommendationerna för vaccination med rotavirus. Om barnet spottar ut eller kräks upp vaccinet rekommenderas inte längre att man ger en ny dos. Dosen räknas som given och ingen extra dos ska ges

Viktigt med fortsatt stöd till barnhälsovården visar ny rapport från Folkhälsomyndigheten

Stöd till kunskapsutveckling, mer samverkan och nationella register där det går att följa små barns hälsa. Det är behov som Folkhälsomyndigheten uppmärksammar i en ny rapport om barnhälsovården.

Barnhälsovården utgör en betydelsefull arena för det svenska folkhälsoarbetet och är central i arbetet med det första målområdet i det folkhälsopolitiska ramverket, det tidiga livets villkor. Under fyra år, 2018–2021, har Folkhälsomyndigheten haft regeringens uppdrag att stödja barnhälsovårdens arbete. Uppdraget har nu åter-

rapporterats till Socialdepartementet.

Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen har sammanställt 24 lärande exempel från de insatser som regionerna har genomfört. Många regioner har gjort ett fantastiskt utvecklingsarbete för att öka tillgängligheten till barnhälsovården för särskilt utsatta grupper. Region Kronoberg valde att använda detta statsbidrag till annan verksamhet, därför finns inget exempel från vår region med i rapporten.

Rapporterna hittar du [här](#)

Riktlinjer vid oro för det ofödda/nyfödda barnet

Det finns en ny länsövergripande riktlinje att använda vid oro för det ofödda barnet. Inom kort publiceras även en riktlinje att använda vid oro för det nyfödda barnet, vilken adresserar de barn där barnhälsovården ännu inte etablerat någon kontakt med familjen.

Riktlinjerna tydliggör ansvarsfördelning och kontaktvägar då barnhälsovården ännu inte gått in som Barnens Bästa-ansvariga.

[Rutin för det ofödda barnet](#)

Dokumentation i Cosmic nyheter och information.

Som vi alla lärt oss så kommer det nya uppdateringar i Cosmic. Nedan följer en liten sammanfattning av vad vi som arbetar inom barnhälsovården behöver känna till.

Nytt sökord "Första tillfälle annan kost" vilket innebär att vi ska notera så noggrant som möjligt **vilket datum barnet första gången fick något annat än bröstmjölk**. Kan vara ersättning given på BB en gång men sedan ammat fullt, då ska datumet för denna enda gång noteras. Enklast för oss att se om vi fyllt i detta är att gå till Gemensamma dokument i journalträdet och sedan titta i Översikt Barnhälsovården.

Nya fraser finns att använda för den som önskar. OBS! Tänk på att radera det som inte stämmer i en fras som du använder och ändrar i! Länk

Ny digital bilaga till kallelsen finns som heter "*Föräldrasamtal*". Tänkt att användas vid öppen kallelse om någon förälder själv ska boka in sin tid församtalet, då vi infört webbtidbok.

Ny "Kontaktorsak" i BHV-mallen "*Föräldrasamtal*" som kan väljas

om föräldern själv kommer utan barn till sitt samtal.

Som vi tidigare skrivit i BHV-nytt finns en del **nya val i Vårdplanen** "BHV Uppföljning av utveckling". Viktigt att använda dem då det blir mer strukturerat i journalen. Var uppmärksamma på att Det finns tre val på "Språk" vid 2,5–3 år. Valet "Inget behov av språkscreening" ska endast användas om barnet redan går hos logoped. Alla andra barn ska erbjudas en språkscreening gjord enl. instruktioner i manualen för språkscreening. Samma gäller hörselscreening vid 4 år. Valet "Inget behov av hörselscreening" ska endast användas om en hörselscreening redan är gjord.

Påminnelse: uppdatera dig på **UMS-registrering av ovaccinerat barn** om du känner dig osäker. [Länk](#)

BHV-teamet och VIS planerar för att skapa en dokumentationsmall för varje ålder, inom barnhälsovården, där det kommer att finnas tvingande sökord för allt som måste dokumenteras, detta kommer att leda till att vi i framtiden inte kommer att behöva göra några rättningar av dokumentation!

Information om svensk socialtjänst på flera språk

Den senaste tidens desinformationskampanj där det framförs falska uppgifter om socialtjänstens arbete, bland annat i sociala medier, har ökat behovet av korrekt information. Därför har Socialstyrelsen sammanställt information och samlade länkar till material som rör socialtjänstens område, både på svenska och på flera andra språk. Det finns även svar på frågor om LVU, lagen om vård av unga, på svenska, arabiska och engelska. Information om socialtjänst på många olika språk.

[Information om socialtjänst på flera olika språk](#)

Ny portal för att beställa trycksaker

Regionens egna tryckeri stängdes i september och tjänsten har tagits över av Löwex tryckerier i Växjö. Det som tidigare fanns upplagt i Weblord har flyttats över till den nya trycksaksportalen. Alla enheter är redan upplagda i systemet. Du loggar in genom att ange din enhets kostnadsställe på både användarnamn och lösenord, utan bindestreck, totalt 7 siffror. Priset/ exemplar justeras efter hur många som beställs. Bättre pris ju fler som beställs.

[Trycksaksportalen, öppnas i nytt fönster](#)

Kontakta Löwex om du har problem med att logga in.
Telefon: 0470- 70 96 80, måndag-fredag 8–17.

E-post: trycksaker@lowex.se

Digitalisering inom Barnhälsovården

Digitala kallelser och digitala formulär är nu införda sedan en tid tillbaka. Breddinförandet är påbörjat och alla barnavårdscentraler har nu personalverktyget 1177 aktiverat och därmed erbjuds invånarna dessa tjänster.

Under våren sker utbildning i schemaläggning och nya vårdtjänster införs. I september 2022 börjar alla barnavårdscentraler använda webbtidbok.

Läs gärna uppmärksammat nyhet på den [interna webben](#).

Kan en gästol påverka barnets motoriska utveckling?

Det är viktigt att välja lekar och leksaker som utgår från barnets motoriska förmåga, motivation och intresse. För föräldrar till barn som ogillar att ligga på mage kan gästolen vara ett sätt att variera barnets position. Detta kan vara skönt för stunden, men det kan också göra magträningen svårare. Barnet vill upp och fram, och när det har smaken av världen i gästolen upplevs magläge ännu jobbigare. Uppmuntra därför föräldrarna redan under barnets första månader att leka på golvet och öva magläge.

Utöver att det inte finns några tydliga positiva effekter för barnets motoriska utveckling av att sitta i gästol är det även risker med att använda gästol. Det finns en stor

mängd olyckor rapporterade kopplade till gästolar, exempelvis fall nerför trappa, huvudtrauma, brännskador, ben/ armar som fastnar. I vissa länder är gästolar förbjudna.

Användning av gästolar börjar ofta redan vid tidig ålder. Därför är denna fråga viktig att samtala med föräldrar om. Informera gärna föräldrarna om att en gästol främst är en leksak och barnvakt och inget som främjar barnets utveckling. Ett bra tillfälle att ta upp ämnet kan vara i samband med samtal om barns utveckling och barnsäkerhet vid exempelvis fyra månaders hälso- besök.

Läs mer på [Rikshandboken](#)

Utbildningsfilmer om Kronobarnsmodellen

Runt om i länet pågår det aktiviteter för att implementera Kronobarnsmodellen. Nu finns tre utbildningsfilmer framtagna. Filmerna är 3x15 minuter långa. Avsätt gärna tid så du och dina kollegor kan titta på dem.

[Se filmerna här >>](#)

Kronoberg är snart först i Sverige med att ha tillgång till samma digitala system inom hälso- och sjukvården och i samtliga kommuner. Beslut är taget om att

alla kommuner i Kronoberg ska ha tillgång till Cambio Cosmic. Frågan kring tillgång till Link för flera (exempelvis rektorer) och en möjlig lösning för digitala möten genom Link och Inera pågår. En gemensam digital plattform är otroligt viktig del i Kronobarnsmodellen så att olika enheter kan kommunicera och dela information efter vårdnads- havares godkännande.

SUF-nätverket, vad är det?

Möter du i ditt arbete föräldrar eller blivande föräldrar med kognitiva svårigheter som du tror kan behöva stöd i sitt föräldraskap?

Professionella som träffar dessa familjer hamnar ofta i situationer av överväganden och bedömningar för att avgöra vad som är "good enough" för barnet. Den professionelle kan brottas med funderingar kring "När ska jag agera?", "Hur långt sträcker sig mitt ansvar?" "Vilka resurser finns?" "Vem kan jag samarbeta med i dessa frågor?"

Har du sådana frågor är du välkommen att konsultera länets SUF-nätverk. Se kontaktuppgifter på [SUF-hemsidan](#). Ta kontakt med Karin Kamp på vuxenhabiliteringen så kan hon ordna med ett digitalt möte där flera professioner deltar och du får dra ditt ärende, avidentifierat, för att diskutera det du vill ha hjälp med.

Ny upphandling av D-vitaminer

Region Kronoberg har gjort en upphandling av Unimedics D-vitaminer. Avtalspriset är betydligt lägre än ACO:s D-vitamin Olja, som vi har använt tidigare. ApoEx kommer bara att lagerhålla produkten från Unimedic. Det går att beställa ACO's produkt också, men då kan det ta en dag extra innan man får den. Unimedics D-vitaminer uppfyller kravet som läkemedelsklassade och stämmer med [Rikshandbokens rekommendationer](#).